

JAARSTUKKEN 2015

Openbaar lichaam Ferm Werk

Woerden, 31 maart 2016

Carrosserieweg 1
3445 BC Woerden
Tel: 0348-497000

Inhoudsopgave

Jaarverslag	2
Programmaverantwoording	2
Programma WSW	2
Programma Participatie	3
Programma Bijstandverlening	5
Paragrafen	6
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	6
Paragraaf bedrijfsvoering	8
Paragraaf financiering	10
Paragraaf verbonden partijen	10
Jaarrekening	11
Balans per 31 december 2015 (na bestemming resultaat)	12
Overzicht van baten en lasten over 2015	13
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	14
Grondslagen voor waardering	14
Grondslagen voor resultaatbepaling	15
Toelichting op de balans	16
Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	20
Toelichting op het overzicht van baten en lasten over 2015	21
Programma WSW	21
Baten en lasten	21
Baten grote geldstroom	21
Lasten grote geldstroom	21
Programma Bijstandverlening	23
Baten en lasten	23
Baten grote geldstroom	23
Lasten grote geldstroom	24
Programma Participatie	25
Baten en lasten	25
Baten grote geldstroom	25
Lasten grote geldstroom	25
Overzicht incidentele baten en lasten	26
Incidentele baten en lasten (kleine geldstroom)	26
Kleine geldstroom	27
Baten kleine geldstroom	27
Lasten kleine geldstroom	27
Overzicht aanwending van het bedrag voor onvoorzien	28
Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	28
Verdeelsleutels kosten kleine geldstroom	29
Aanvullende dienstverlening	30
Baten en lasten	30
Baten grote geldstroom	30
Lasten grote geldstroom	30
Baten kleine geldstroom	30
Lasten kleine geldstroom	30
Afrekening bevoorschotting gemeentelijke bijdrage 2015	31
Toelichting op de jaarrekening: wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	32
SiSa bijlage: G2B BUIG verantwoording 2015	33
SiSa bijlage: G3B BBZ 2004 verantwoording 2015	34
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	34

Bijlage I: publicatiebalans 2015 Ferm Werk N.V. geconsolideerd

Jaarverslag

Openbaar lichaam Ferm Werk (verder te noemen Ferm Werk) is de gemeenschappelijke regeling (GR) van de 4 deelnemende gemeenten Woerden, Bodegraven-Reeuwijk, Montfoort en Oudewater en heeft als belang een integrale gemeenschappelijke aanpak te bieden op het terrein van participatie, werk en inkomen binnen het sociale domein.

Het doel van deze gemeenschappelijke aanpak is om de effectiviteit en efficiency van de uitvoering te bevorderen, de kwaliteit van de dienstverlening te optimaliseren en de uitvoeringskosten te verlagen.

Binnen dit belang en genoemde doelstelling verricht Ferm Werk als basisdienstverlening de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (WSW), de Participatiewet (PW), de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (BBZ 2004).

Naast de taken van de basisdienstverlening verricht Ferm Werk als aanvullende dienstverlening onder andere de uitvoering van de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening en taken rond de huisvesting van vergunninghouders in het kader van de Huisvestingswet.

De uitvoering van de dienstverlening vindt voor een groot deel plaats binnen Ferm Werk N.V., de uitvoeringsvennootschap van Ferm Werk. Dit komt tot uitdrukking in de "Bijdrage basisdienstverlening Ferm Werk N.V." als onderdeel van de lasten van de kleine geldstroom (zie pagina 25 van de jaarrekening). Voor een nadere toelichting op deze post wordt verwezen naar de jaarrekening van Ferm Werk N.V.

De jaarrekening van Ferm Werk bevat de verantwoording van 3 programma's: WSW, Bijstandverlening en Participatie. Met ingang van het begrotingsjaar 2016 is de indeling aangepast naar 2 programma's: Basisdienstverlening en Aanvullende dienstverlening, waarbij WSW, Bijstandverlening en Participatie de producten vormen van het programma Basisdienstverlening.

In het hierna volgende wordt via de programmaverantwoording en de paragrafen verantwoording afgelegd over de realisatie van het bij de begroting 2015 voorgenomen beleid in het jaar 2015.

Programmaverantwoording

In de GR die van toepassing is in 2015 is bepaald dat met de deelnemers afzonderlijk afspraken worden gemaakt over de te leveren diensten en prestaties en dat deze afspraken worden neergelegd in dienstverleningsovereenkomsten (DVO's).

Op 11 december 2014 is een gezamenlijk voorstel voor de DVO's voor 2015 vastgesteld door het DB. Bij de programmaverantwoording wordt verwezen naar deze DVO's als het gaat over doelstellingen en de vraag wat we in 2015 hebben bereikt en wat we daarvoor hebben gedaan (beantwoording van de "w-vragen").

Vanaf eind 2015 is een nieuwe GR van toepassing. Hierin komt het begrip DVO niet meer voor, aangezien de DVO in feite een uitvloeisel was van de splitsing die in de oude GR was aangebracht tussen beleid (wat bij de afzonderlijke gemeenten bleef) en uitvoering (door Ferm Werk). Echter bij delegatie van bevoegdheden, wat aan de orde is bij het onderbrengen van taken in een gemeenschappelijke regeling, hoort ook de beleidsmatige invulling. Dit is nu in de nieuwe GR geregeld.

Programma WSW

Het programma WSW bestaat uit het bieden van zo regulier mogelijk werk voor Wsw-geïndiceerden. Werk in de beschutte omgeving van het eigen bedrijf ("intern") is daarbij alleen aan de orde als "extern" werken (onder aangepaste omstandigheden) bij een reguliere werkgever (nog) niet mogelijk is.

In de DVO's met de deelnemende gemeenten is als prestatie-indicator benoemd dat het percentage Wsw'ers dat geplaatst is bij externe werkgevers ten opzichte van het totaal aantal Wsw'ers ten minste gelijk is aan 60%.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Het aantal fte Wsw geplaatst bij externe werkgevers komt in 2015, net als in 2014, uit op 53%. Zie onderstaand overzicht:

Aantal Fte Wsw	realisatie 2015	realisatie 2014
Intern werkzaam	139,2 41%	148,1 43%
Externe projecten	106,6	102,9
Individuele detacheringen	61,7	66,4
Begeleid werken	13,3	13,3
Extern werkzaam	181,6 53%	182,6 53%
Werkzaam in ondersteunende functies bij FW	18,9	17,0
Totaal aantal Fte	339,7 100%	347,7 100%

Vanaf 2015 is er geen nieuwe instroom in de WSW meer mogelijk. Dit betekent dat er vanaf 2015 sprake is van een afnemend bestand. Het bestand WSW kan worden onderverdeeld naar: "nieuwe populatie" (geïndiceerd na 1-1-1998) en "oude populatie" (geïndiceerd voor 1-1-1998). Vanaf 1998 worden personen ingedeeld naar "handicapcode", waarbij personen met een "lichte" handicap niet meer werden toegelaten tot de regeling.

Aantal Fte Wsw	per ultimo 2015	per ultimo 2014
Met handicap "matig"	115,8	122,2
Met handicap "ernstig"	26,0	28,4
Oude populatie	187,0 57%	198,2 57%
Bovengrens (indicatiestelling vervallen)	0,8	0,8
Ondergrens	0,6	-
	330,1 100%	349,6 100%

Het afnemende bestand en de verhouding binnen dit bestand tussen "oude populatie" en "nieuwe populatie" is van grote invloed op het aantal Wsw'ers dat geplaatst is bij externe werkgevers.

Wat heeft het gekost?

Voor een overzicht van de kosten van de WSW wordt verwezen naar de Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2015.

Programma Participatie

Het programma Participatie houdt in dat in beginsel aan elke uitkeringsgerechtigde een traject wordt aangeboden. Doelstellingen:

- a. Trajecten zijn optimaal afgestemd op de persoon; er wordt waar mogelijk binnen wettelijke voorschriften rekening gehouden met persoonlijke omstandigheden, en
- b. Trajecten zijn gericht op arbeidsinschakeling; gericht op uitstroom naar betaald werk, maar waar dit (nog) niet mogelijk is, gericht op het bevorderen van participatie (naar vermogen).

Maandelijks en per kwartaal wordt gerapporteerd over de resultaten per gemeente met betrekking tot de uitstroom naar werk en de partiële uitstroom. In de DVO's was op dit punt de volgende prestatie-indicator geformuleerd:

- het percentage personen dat is uitgestroomd naar werk met een contract van minimaal 6 maanden bedraagt minimaal 15% van het bestand per 1 januari.

Daarnaast waren in de DVO's de volgende prestatie-indicatoren opgenomen:

- 85% van de nieuwe aanvragers uitkering levensonderhoud worden binnen 8 weken in een traject geplaatst;
- 75% van het aantal personen dat door het UWV is aangemerkt als aangewezen op een garantiebaan is daadwerkelijk geplaatst bij een reguliere externe werkgever.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2015 zijn 160 cliënten uitgestroomd naar werk. Het bleek niet mogelijk om de uitstroom verder te differentiëren naar contract-looptijd. Op totaalniveau is de doelstelling van minimaal 15% uitstroom van het bestand per 1 januari behaald. Zie onderstaande tabel:

Aantal personen uitgestroomd naar werk	bestand op 1-1-2015	uitstroom naar werk	% van bestand
Gemeente Woerden	509	94	18%
Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	230	49	21%
Gemeente Montfoort	91	11	12%
Gemeente Oudewater	79	6	8%
	909	160	18%

Het proces vanaf de toekenning van de aanvraag voor uitkering levensonderhoud tot plaatsing in een traject verloopt als volgt: aan de hand van het intakegesprek wordt er direct een plan van aanpak en eventueel een werkervaringsovereenkomst opgesteld en ondertekend door de cliënt. De cliënt start een week later met zijn traject. Door op deze wijze het proces in te richten wordt bereikt dat cliënten binnen 1 tot 2 weken na toekenning van de uitkering een traject krijgen aangeboden. Bijna 50% van de nieuwe cliënten volgen de route Werk. De overige cliënten volgen de route Participatie.

Het eerste deel van het traject Werk bestaat uit een verdiepende intake en een periode van 100 uur diagnose (test en training). In de verdiepende intake wordt nader ingegaan op specifieke omstandigheden, wensen, verwachtingen en wordt er extra informatie gegeven over rechten en plichten. De 100 uur diagnose wordt uitgevoerd in het Leer- en Ontwikkelcentrum (LOC) van Ferm Werk.

De diagnosefase wordt afgesloten met een plan van aanpak, waarin concrete afspraken worden gemaakt over de volgende periode en de afstand tot de arbeidsmarkt wordt bepaald. Het plan van aanpak is maatwerk. Afsluiting van het traject vindt plaats uiterlijk na afloop van maximaal 800 uur, ook als het uitstroomdoel nog niet is gerealiseerd. In dit geval wordt de cliënt doorverwezen naar bijvoorbeeld vrijwilligerswerk, worden er afspraken gemaakt over solliciteren, deelname groepsbijeenkomsten begeleid solliciteren of wordt cliënt alsnog (of tijdelijk) overgedragen naar team Participatie.

Garantiebanen

Begin 2015 is de pilot "Werk maken van banenafspraken" gestart. In deze pilot werken de regiogemeenten, UWV en SW-bedrijven (waaronder Ferm Werk) samen om kandidaten te plaatsen voor werk in het kader van de banenafpraak.

Tot de doelgroep behoren mensen van de SW-wachtlister, Wajongers met arbeidsvermogen en mensen die onder de Participatiewet vallen en niet zelfstandig het wettelijk minimumloon kunnen verdienen. De ervaring leert dat deze mensen vaak lang niet hebben gewerkt en moeten leren wat ze wel kunnen met hun beperking in plaats van wat ze niet kunnen. De derde en laatste groep van de pilot banenafpraak is eind oktober vorig jaar van start gegaan. Net zoals de pilotgroepen 1 en 2 (start februari en april), ook weer met 15 kandidaten uit de hele arbeidsmarktregio. Eén persoon is inmiddels geplaatst op een baan. Deze 'voorzichtige' opbrengst kan worden toegeschreven aan het wat moeizaam op gang komen van indiceringen door het UWV en samenwerking in de regio. Om te zorgen dat voor de komende jaren de doelstellingen wel gehaald worden, zijn inmiddels afspraken gemaakt in de regio én komt de indicering door het UWV meer op gang.

Wat heeft het gekost?

Voor een overzicht van de kosten van Participatie wordt verwezen naar de Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2015.

Programma Bijstandverlening

Doelstellingen:

- a. Inwoners die zijn aangewezen op een uitkering levensonderhoud en/of inkomensondersteuning, en daar wettelijk recht op hebben, ontvangen deze correct en tijdig (overeenkomstig wettelijke voorschriften)
- b. Deze inwoners worden correct behandeld waarbij hun privacy is gegarandeerd
- c. Bij het verstrekken van een uitkering levensonderhoud en/of inkomensondersteuning staat rechtmatigheid voorop: het onterecht of onjuist verstrekken van voorzieningen en fraude wordt effectief bestreden.

Maandelijks en per kwartaal wordt gerapporteerd over de resultaten per gemeente met betrekking tot de ontwikkeling van het aantal uitkeringen levensonderhoud, de gemiddelde doorlooptijd van aanvragen levensonderhoud, het aantal aanvragen in relatie tot het aantal meldingen ("poorteffect") en het aantal aanvragen en klanten inkomensondersteuning. In de DVO is de volgende prestatie-indicator geformuleerd:

- Het percentage aanvragen dat binnen 8 weken leidt tot een beschikking bedraagt 100%.

Daarnaast waren in de DVO's de volgende prestatie-indicatoren opgenomen:

- Uit een peiling onder klanten in het 1ste half jaar van 2015 blijkt dat 80% tevreden is over de wijze waarop men door medewerkers van Ferm Werk is behandeld
- Uit steekproeven in het kader van het reguliere kwaliteitssysteem van Ferm Werk blijkt dat in niet meer dan 5% van de gevallen een onjuiste beslissing op een aanvraag is genomen (nieuwe beschikkingen)
- Het percentage onderzoeken naar rechtmatigheid van eerder verstrekte uitkeringen (zittend bestand) bedraagt tenminste 30% van het bestand per 1 januari 2015.

Met betrekking tot het klanttevredenheidsonderzoek is ervoor gekozen om dit onderzoek, dat in samenwerking met de cliëntenraad plaats vindt, begin 2016 uit te voeren.

Daarnaast bleek Ferm Werk in 2015 nog niet in staat om de noodzakelijke controles binnen het reguliere kwaliteitssysteem zelf uit te voeren. Net als in 2014 heeft daarom de accountant extra controles uitgevoerd. Door extra inzet binnen Ferm Werk wordt voorzien dat de doelstellingen in het kader van kwaliteitscontroles in 2016 wel worden gehaald.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

De afhandeltermijn van een aanvraag levensonderhoud wordt bepaald door onder andere de mate / snelheid waarin de cliënt de aanvraag van de benodigde bewijsstukken voorziet en de complexiteit van de aanvraag. E.e.a. kan er toe leiden dat aan een cliënt één of meerdere hersteltermijnen wordt geboden om gegevens te verstrekken, waardoor de afhandeltermijn langer wordt. In de praktijk blijkt dat er bijna altijd een hersteltermijn nodig is. Uit onderstaande tabel blijkt dat het percentage aanvragen dat binnen 8 weken heeft geleid tot een beschikking uitkomt op 66%.

Aanvragen levensonderh. beschikt binnen 8 weken	aanvragen afgehandeld	aanvragen beschikt	% van afgehandeld
Gemeente Woerden	181	128	71%
Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	108	62	57%
Gemeente Montfoort	36	23	64%
Gemeente Oudewater	24	19	79%
	<u>349</u>	<u>232</u>	66%

Daarnaast is de afhandeltermijn afhankelijk van de personele bezetting. In het 4de kwartaal was de bezetting krap terwijl het aantal aanvragen toenam. Dit heeft geleid tot een olopende doorlooptijd van aanvragen levensonderhoud.

Activiteiten die Ferm Werk ontplooit om het doel van het programma Bijstandverlening te verwezenlijken zijn onder meer:

- Voorafgaande aan het in behandeling nemen van aanvragen een gesprek voeren met de potentiële uitkeringsgerechtigde om rechten en plichten uit te leggen. Dit voorkomt onnodige instroom in de bijstand als sprake blijkt van voorliggende voorzieningen of fraude.
- Blijvende kwaliteitsbevordering van de consultants, ook op het gebied van voorliggende voorzieningen (andere uitkeringen dan bijstand) en fraudebestrijding.
- Bij twijfel over huishoudingsamenstelling, inkomstenverwerving, vermogen en dergelijke indien nodig op huisbezoek gaan of inzet van de dienst Sociale recherche.

Wat heeft het gekost?

Voor een overzicht van de kosten van Bijstandverlening wordt verwezen naar de Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2015.

Paragrafen

De volgende paragrafen zijn niet van toepassing bij Ferm Werk en derhalve niet opgenomen in het jaarverslag: lokale heffingen, onderhoud kapitaalgoederen en grondbeleid.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover GR Ferm Werk beschikt om niet begrote kosten te dekken. Het eigen vermogen bedraagt € 74.603. Gegeven de afspraken die in de GR zijn gemaakt met betrekking tot een eventueel nadelig saldo, is de weerstandscapaciteit van Ferm Werk optimaal.

Onderstaand de afspraken in de gemeenschappelijke regeling met betrekking tot een batig of nadelig saldo (artikel 26):

1. Indien in enig exploitatiejaar een batig saldo in de cliëntgebonden kosten van het openbaar lichaam Ferm Werk ontstaat, zal dit saldo worden verrekend met de desbetreffende deelnemer(s). Een batig saldo op de uitvoeringskosten zal worden toegevoegd aan de egaliseringsreserve van het openbaar lichaam Ferm Werk tot een maximum van 10% van de daarvoor gebudgetteerde kosten. Het bepalen van dit maximum geschiedt door het algemeen bestuur.
2. Indien in enig exploitatiejaar een nadelig saldo ontstaat met betrekking tot de cliëntgebonden kosten dient dit te worden verrekend met de betreffende deelnemer(s).
3. Indien in enig exploitatiejaar een nadelig saldo in de uitvoeringskosten van de basisdienstverlening ontstaat, wordt dit tekort in beginsel gedekt uit de egaliseringsreserve. Een nadelig saldo dat niet of niet meer uit die reserve kan worden gedekt, wordt omgeslagen over de deelnemers overeenkomstig de verdeelsleutels van de regeling.

In het onderhavige boekjaar ontstaat een batig saldo op de uitvoeringskosten van 177 K (zie pagina 26: de lasten van de kleine geldstroom bedragen € 5.722.949, maar waren begroot op € 5.900.000). Het Algemeen Bestuur heeft besloten dit saldo niet toe te voegen aan de egaliseringsreserve.

Inventarisatie van de risico's

We onderscheiden hierbij risico's van aanmerkelijke materiele waarde en die niet kunnen worden voorzien. Risico's die wel kunnen worden voorzien, zijn in een voorziening opgenomen op de balans van Ferm Werk.

In de eerste plaats is het aantal uitkeringsgerechtigden dat onvoorzien is, althans hoger dan begroot, een financieel risico. Per uitkeringsgerechtigde gaat het om een gemiddeld bedrag per jaar van 13.900 euro. In de begroting van Ferm Werk wordt als uitgangspunt het beschikbare Rijksbudget genomen voor het aantal uitkeringsgerechtigden, eventueel vermeerderd of verminderd met de invloed van de regionale economische vooruitzichten.

Van invloed op het werkelijke aantal uitkeringsgerechtigden is voorts de landelijke en mondiale economie. Niet goed is te voorspellen welke impact die hebben op het aantal uitkeringsgerechtigden

in het werkgebied van Ferm Werk. Voorts is van invloed op het aantal uitkeringsgerechtigden, en dus of de beschikbare Rijksmiddelen toereikend zijn, ontwikkelingen als de mondiale vluchtelingenstroom.

Vanwege de mogelijke financiële impact van een grotere instroom dan begroot en verwacht, kan gesteld worden dat het weerstandsvermogen niet afdoende is om een grote stijging op te vangen. Wél is in de Gemeenschappelijke Regeling opgenomen dat de gemeenten die deelnemen in Ferm Werk deze kosten dragen. Met deze bepaling is het risico voor Ferm Werk nihil. Desalniettemin worden deze risico's maandelijks gevolgd en gerapporteerd aan directie, bestuur en Raad van Commissarissen.

Een tweede risico dat onderkend wordt is het verstrekken van uitkeringen of delen van uitkeringen aan niet rechthebbenden, de zogeheten financiële onrechtmatigheid. Hiervoor is een AO/IB ingericht die deze risico's voorkomt dan wel verkleint.

Gemiddeld zo'n 60% van de inwoners van de vier in Ferm Werk deelnemende gemeenten die een beroep doet op een uitkering, wordt geen uitkering verstrekt omdat het recht ontbreekt. In dit zogeheten poorteffect, dat maandelijks wordt gemeten, zit een strenge selectie als het gaat om het voorkomen van het risico op onrechtmatigheid. Verstrekkingen van uitkeringen worden voorts getoetst. Daarnaast vindt er periodieke controle plaats volgens een vastgesteld Intern Controleprotocol. Bevindingen worden met de uitvoering gedeeld en werkwijzen worden hierop zo nodig aangepast. Vermoedens van onrechtmatigheid kunnen voorts met handhaving door Ferm Werk of in opdracht van Ferm Werk door de sociale recherche worden uitgezocht en opgelost. De werking van de AO/IB is hiermee adequaat in de verminderen van het genoemde risico.

Indien wel onrechtmatigheid blijft bestaan, zonder dat Ferm Werk dit heeft herkend, geldt evenzeer het bepaalde in de Gemeenschappelijke Regeling dat de in Ferm Werk deelnemende gemeenten de kosten dragen van de uitkeringslasten voor zover die het Rijkssubsidie te boven gaan. Een financieel risico voor Ferm Werk is hiermee zeer gering.

Het onderkennen, herstellen en reageren op risico's in de bedrijfsvoering van Ferm Werk is vast onderdeel van periodieke monitoring en verantwoording aan directie, bestuur en Raad van Commissarissen van Ferm Werk.

<u>Kengetallen</u>	realisatie 2014	begroting 2015	realisatie 2015
Netto schuldquote	-0,2%	negatief	-0,2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	6,6%	positief	6,8%
Solvabiliteitsratio	0,7%	positief	0,8%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%

De netto schuldquote is het eigen vermogen uitgedrukt als percentage van het totaal van de baten. Een positief eigen vermogen leidt tot een negatieve netto schuldquote.

De solvabiliteitsratio is het eigen vermogen uitgedrukt als percentage van het balanstotaal.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Bij Ferm Werk is geen sprake van algemene dekkingsmiddelen. Tot en met 2015 wordt er ook geen bedrag voor onvoorziene lasten begroot.

Paragraaf bedrijfsvoering

Bij de begroting 2015 is aangegeven dat Ferm Werk evenals in 2014 forse uitdagingen voor zich ziet. Deze uitdagingen hebben diverse achtergronden. In de eerste plaats heeft Ferm Werk te maken met een stijgend aantal cliënten dat is aangewezen op ondersteuning in levensonderhoud. Tot en met het derde kwartaal heeft Ferm Werk gezien dat, door een enorme inspanning op participatie en werk, het aantal inwoners van onze gemeenten dat is aangewezen op een uitkering, met zo'n 4% daalde. Die daling heeft zich overigens in het vierde kwartaal niet voortgezet. Landelijk heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) berekend dat het aantal inwoners in Nederland in 2015 dat was aangewezen op een uitkering voor levensonderhoud, zo'n 4% is gestegen (verwachting voor 2015 was 2.25%). De stijging bij Ferm Werk ligt per saldo op zo'n 1,8%.

In 2014 en de jaren daarvoor was een tegengestelde verhouding te zien tussen de regionale cijfers en de landelijke. Landelijk was in 2014 sprake van een stijging van 1,5% en bij Ferm Werk van 7% uitkeringsgerechtigden. De ommekeer schrijven wij toe aan een accentverschuiving in de uitvoering als het gaat om toegang tot de uitkering. Daarin zijn medio 2014 keuzes gemaakt en die bleken succesvol. Aan die uitvoering hebben we vastgehouden. Het blijkt dat velen die een uitkering aanvragen, daarop geen recht hebben. Er wordt nadrukkelijk gekeken naar mogelijke voorliggende voorzieningen én naar vermogen van de aanvrager. Deze accentverschuiving heeft met een strak toegangsproces te maken, waardoor er minder controles achteraf hoeven te worden gedaan. In de uitvoering voor 2014 was die balans tussen controle voor- of achteraf door de uitvoeringsorganisatie anders gelegd. Verder is gebleken, zie ook hierna m.b.t. de Divosa benchmark, dat Ferm Werk succesvol is in uitstroom naar werk.

De ontwikkeling van het aantal inwoners dat is aangewezen op een uitkering is niet alleen vergeleken met de statistieken van het CBS. Ook de zogeheten Divosa Benchmark is voor Ferm Werk een belangrijke vergelijkingstool. Divosa is de brancheorganisatie van sociale diensten. Zij verzamelt diverse gegevens van alle sociale diensten in Nederland, althans van de gemeenten die er bij zijn aangesloten. Vergeleken met deze benchmark heeft Ferm Werk bovengemiddeld gescoord als het gaat om uitstroom naar werk.

In 2015 heeft Ferm Werk verder invulling gegeven aan de verbetering van de samenwerking in het sociaal domein. Gemeenten hebben te maken gehad met drie decentralisaties. Met de decentralisaties beoogt het Rijk een versterking van de verbindingen in het totale sociale domein. Dat betekent dat Ferm Werk haar (maatschappelijke) rol binnen dit domein moet nemen en samenwerking met diverse partners opbouwt en vormgeeft. In 2016 zal deze ontwikkeling ook veel aandacht vragen.

Al de ontwikkelingen spelen zich af terwijl er sprake is van afnemende Rijksmiddelen én het bestand van mensen groeit dat afhankelijk is van uitkeringen voor levensonderhoud.

De verhoogde inzet die niet alleen de toename van instroom in de uitkering betreft, onze rol in het sociaal domein, maar ook het actief zijn in twee arbeidsmarktregio's, heeft Ferm Werk kunnen opvangen binnen de begrote uitvoeringskosten. Ten opzichte van de gewijzigde begroting die na het derde kwartaal is vastgesteld, heeft Ferm Werk 177.000 euro beter gepresteerd op de uitvoering basisdienstverlening dan voorzien. Op de zogeheten grote geldstroom (uitkeringen, Wsw salarissen enz.) pakt de realisatie 238.000 euro voordeliger uit dan begroot na het derde kwartaal.

Deze gunstige **financiële** ontwikkeling heeft met name te maken met de veranderingen die in de loop van 2015 zijn ingezet en beter bekend zijn onder de noemer van het Verbeterplan. In het eerste half jaar van 2015 zijn beslissingen genomen om in onze organisatie met een managementlaag minder te werken en bovendien een aantal ondersteunende functies te laten vervallen. Dit leidt vanaf 2016 structureel tot een besparing van 400.000 euro in de uitvoering.

Met betrekking tot de uitvoeringskosten heeft Ferm Werk twee manieren om die kosten te dekken. Enerzijds is dat de Netto Toegevoegde Waarde (NTW) en Kringloop Midden Holland (KMH).

De NTW is voor 2015 begroot op het niveau van de realisatie van 2014. Daarmee hebben we ons een forse ambitie opgelegd. Immers, er is sprake van uitstroom uit de Sw waardoor we zo'n 6% minder beschikbare productie-uren hebben, om het bedrag van ruim 3,4 miljoen euro te realiseren. Gebleken is dat de NTW 98.000 euro boven het begrote niveau is gekomen.

Oorzaken van deze goede **financiële** ontwikkeling is dat we een lager ziekteverzuim hebben gehad dan in 2014 (in 2015 zo'n 11% in de Sw, dat is 2% lager dan landelijk). Verder is er sprake van meer opdrachten bij de afdeling Groen waardoor de omzetontwikkeling zeer gunstig was. Meer dan in voorgaande jaren hebben de medewerkers zich ingezet om veel incidenteel werk binnen te halen tegen gunstige tarieven. Ook dat heeft bijgedragen aan de hogere NTW en dus betere dekking van de uitvoeringskosten.

KMH kende in 2014 een lastig jaar als het gaat om aansturing en omzet. Voor 2015 was in de begroting rekening gehouden met een verlies. Het uiteindelijke verlies is 15.000 euro lager dan begroot, waardoor ook de dekking van de uitvoeringskosten op dat vlak gunstiger uitpakt. Eind 2015 is uitvoering gegeven aan het besluit om KMH te verkopen. Op de valreep van de jaarovergang naar 2016 is met Stichting Noppes Beheer een intentie-overeenkomst tot verkoop gesloten. Dit heeft geleid tot aandelenoverdracht op 8 februari 2016, met de bepaling dat de exploitatie vanaf 2016 voor rekening en risico is van Noppes. In 2016 komt KMH daarom niet meer terug in de jaarstukken van Ferm Werk.

Verder heeft het Verbeterplan ingezet op een verbetering van de afstemming van de Planning & Control cycli van Ferm Werk op die van de vier deelnemende gemeenten. Vanaf de productie van de begroting 2015 is die aansluiting snel gevonden. Daarmee loopt de financiële planning van Ferm Werk parallel aan die van gemeenten. Ook is een stap gezet met het verbeteren van de managementinformatie én het moment waarop die informatie aan gemeenten wordt gegeven. Daarin is een aanzienlijke versnelling opgetreden.

Het Verbeterplan is voorts ingegaan op een belangrijke strategische uitdaging, namelijk de toekomst van de Sociale Werkvoorziening. Het beschermde werk dat al decennia lang wordt geboden voor mensen die daarop zijn aangewezen, staat onder druk. Die druk geldt voor heel Nederland. Sinds de invoering van de Participatiewet is er geen instroom meer mogelijk in de Sociale Werkvoorziening. Er is wel sprake van uitstroom. Hierdoor treedt de consequentie op dat er met minder beschikbare productieve uren dekking moet worden gevonden voor de uitvoeringskosten. Voor Ferm Werk knelt deze ontwikkeling te meer, omdat Ferm Werk in verhouding tot andere organisaties, betrekkelijk weinig Sw-dienstverbanden heeft. We hebben in de meerjarenbegroting becijferd dat het tot en met 2019 gaat om een terugval in verdiensten van zo'n 900 K.

Nu we de financiële consequenties in beeld hebben, komt het er op aan om te bezien op welke wijze beschut werk voor inwoners van onze gemeenten kan blijven worden geboden. Die oriëntatie is in 2015 gestart. Uitgangspunt daarbij is dat we ons realiseren dat er weliswaar sprake is van minder beschikbaar geld en een wetswijziging, maar dat er demografisch niets is veranderd. Mensen blijven behoefte hebben aan beschermd werk dat betekenisvol is. Deze waardevollere benadering speelt een rol in de oriënterende studies die plaatsvinden.

In 2015 is gestart met de verdere ontwikkeling van het management met een zogeheten Management Development traject. Basis van dat proces is de mensvisie die in 2015 binnen Ferm Werk langzamerhand is ingebracht. Kern van die visie is dat mensen centraal staan en dat processen dienend zijn. We gedragen ons als mens naar elkaar en naar onze cliënten en klanten, minder als instituut. Deze benadering is volgens ons essentieel om verbinding met elkaar te maken. Die verbinding is nodig om anderen een stapje verder te helpen, om vertrouwen en geloof bij de ander los te maken waardoor er beweging optreedt. Die beweging treedt, zo leert 30 jaar re-integratie, maar nauwelijks op als de wet, de plicht of het resultaat als uitgangspunt wordt genomen. Onze expertise is er op gericht om mensen trots te maken. Iedereen heeft iemand nodig die net een beetje meer in je

geloofd dat je zelf doet. In 2016 wordt niet alleen met het management, maar met alle collega's van Ferm Werk, deze ontwikkeling dominanter ingezet.

Het vervallen van managementfuncties en ondersteunende functies heeft er toe geleid dat we ons georiënteerd hebben op de huidige vormgeving van de organisatie. Die is om die reden toe aan aanpassing. Ook is achtergrond om de organisatie aan te passen gelegen in de constatering dat de synergie tussen de afdelingen Participatie & Inkomen en het Leer & Ontwikkelcentrum (sociale zaken en het Sw bedrijf) kon worden versterkt.

Paragraaf financiering

De realisatie van het risicobeheer en van het kasbeheer is conform de begroting. Omdat renteherziening in 2015 niet van toepassing is, bedraagt het renterisico nihil; de renterisiconorm bedroeg € 6.172 K (oftewel 20% van het begrotingstotaal).

Per saldo was ultimo boekjaar € 74 K in kas. De limiet voor een netto vlottende schuld bedroeg € 2.547K (8,2% van de omvang van de begroting) .

Paragraaf verbonden partijen

GR Ferm Werk is enig aandeelhouder van Ferm Werk N.V., eveneens gevestigd aan de Carrosserieweg 1 te Woerden.

Ferm Werk N.V. is in de gemeenschappelijke regeling aangewezen als uitvoeringsvennootschap van Openbaar lichaam Ferm Werk.

Het eigen vermogen (groepsvermogen) van Ferm Werk N.V. bedraagt € 5.842 (ongewijzigd ten opzichte van 2014); zie ook de in de bijlage van dit jaarbericht opgenomen publicatie jaarrekening 2016 van Ferm Werk N.V.

De verwachting is dat het eigen vermogen ultimo 2016 gelijk blijft; het financiële resultaat van Ferm Werk N.V. wordt begroot op nihil. De omvang van het vreemd vermogen bedraagt naar verwachting € 3.500K. Dit bedrag is inclusief een langlopende lening van GR Ferm Werk van € 2.152K

Ferm Werk N.V. was in 2015 in een groep verbonden met de volgende juridische entiteiten (die eenzelfde doel nastreven):

- Bruca B.V., gevestigd te Woerden (100% eigendom van Ferm Werk). In deze vennootschap worden geen activiteiten meer uitgeoefend.
- Stichting Facilitaire Dienstverlening (SFD), gevestigd te Woerden. De activiteiten van SFD bestaan uitsluitend uit het detacheren van menskracht bij Ferm Werk N.V.
- Stichting De Wissel, gevestigd te Woerden. Deze stichting is werkgever voor gesubsidieerde arbeid (anders dan in het kader van de Wsw) ten behoeve van de deelnemende gemeenten.
- Kringloop Midden Holland B.V., met vestigingsplaats Amersfoort (100% eigendom van Ferm Werk). De activiteiten van Kringloop Midden Holland B.V. bestaan uit de exploitatie van 5 kringloopwinkels en de inzameling en verwerking van herbruikbare goederen.

De voornaamste activiteiten van Ferm Werk N.V. en haar groepsmaatschappijen zijn gericht op het bieden van aangepast werk aan degenen die in dienst zijn van Openbaar lichaam Ferm Werk of werkzaam zijn in het kader van de uitvoering van andere regelingen.

Jaarrekening

Balans per 31 december 2015 (na bestemming resultaat)

	31 DECEMBER 2015 €	31 DECEMBER 2014 €
Vaste activa		
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekking aan deelneming	5.842	5.842
Lening aan deelneming	2.151.766	2.151.766
Overige uitzettingen met een rente- typische looptijd van één jaar of langer	4.350.000	4.350.000
	<u>6.507.608</u>	<u>6.507.608</u>
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	728.474	2.135.245
Rekening-courantverhoudingen met niet- financiële instellingen	567.714	235.241
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	201.956	29
Overige vorderingen	1.645.139	1.775.666
	<u>3.143.283</u>	<u>4.146.181</u>
Liquide middelen	9.809	172.642
Overlopende activa	<u>31.019</u>	<u>57.562</u>
	<u>9.691.719</u>	<u>10.883.993</u>
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	74.603	74.603
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Onderhandse leningen binnenlandse banken en ov. financiële instellingen	6.501.000	6.501.000
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Schulden aan openbare lichamen	2.155.920	2.159.001
Debetsaldi bank	46.250	310.323
Overige schulden	893.536	1.818.734
	<u>3.095.706</u>	<u>4.288.058</u>
Overlopende passiva		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotings jaar tot betaling komen, m.u.v. jaarlijks terug- kerende arbeidskosten gerelateerde verplich- tingen van vergelijkbaar volume	20.410	20.332
	<u>9.691.719</u>	<u>10.883.993</u>
Bedrag aan garantstellingen	<u>-</u>	<u>-</u>

Overzicht van baten en lasten over 2015

	Realisatie 2015 €	Gewijzigd 2015 €	Begroting 2015 €
Baten			
Programma WSW	10.215.542	10.382.000	10.554.000
Programma Bijstandverlening	17.895.716	17.993.000	17.306.000
Programma Participatie	2.253.280	2.405.000	2.734.000
Basisdienstverlening	30.364.538	30.780.000	30.594.000
Aanvullende dienstverlening	236.482	281.000	266.000
	<u>30.601.020</u>	<u>31.061.000</u>	<u>30.860.000</u>
Lasten			
Programma WSW	10.215.542	10.382.000	10.554.000
Programma Bijstandverlening	17.895.716	17.993.000	17.306.000
Programma Participatie	2.253.280	2.405.000	2.734.000
Basisdienstverlening	30.364.538	30.780.000	30.594.000
Aanvullende dienstverlening	236.482	281.000	266.000
	<u>30.601.020</u>	<u>31.061.000</u>	<u>30.860.000</u>
Subtotaal programma's	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
De programma's zijn inclusief het saldo van financiële baten en lasten	<u>49.393</u>	<u>46.000</u>	<u>46.000</u>
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Groepsverhoudingen

De aandelen van Ferm Werk NV zijn voor 100% eigendom van Openbaar lichaam Ferm Werk.

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten daarvoor geeft.

Grondslagen voor waardering

Activa

Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Financiële vaste activa

De deelneming wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde.

Indien noodzakelijk wordt op de lening een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor het risico dat vorderingen niet inbaar zijn, wordt een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de ouderdom van de vordering per balansdatum en de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Passiva

Voor zover niet anders vermeld, zijn de passiva gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de programmarekening.

Voorzieningen

De voorziening bestaat uit het op balansdatum bestaand risico ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.

Vaste schulden

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de reeds gedane aflossingen. Vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten dient wel een verplichting te worden opgenomen.

Belastingen

Ferm Werk is niet vennootschapsbelastingplichtig op grond van art. 2 lid 7 van de Wet op de Vennootschapsbelasting. Derhalve is in de jaarrekening geen rekening gehouden met vennootschapsbelasting.

Toelichting op de balans

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekking aan deelneming	%	Aandeel in geplaatst kapitaal €	Waardering 2015 €	Waardering 2014 €
Ferm Werk N.V., Woerden	100	45.378	5.842	5.842

De netto vermogenswaarde van Ferm Werk N.V. bedraagt ongewijzigd € 5.842.

Lening aan deelneming	31 december 2015 €	31 December 2014 €
Ferm Werk N.V.	2.151.766	2.151.766

De lening is in 2006 verstrekt met een looptijd van 10 jaar. Per 31 december 2015 is de overeenkomst verlengd met nog eens 10 jaar, derhalve eindigend op 1 januari 2026.

De over de lening verschuldigde rente belooft 4,5%. Vanaf 2016 is de rente bepaald op 2%.

Gedurende de looptijd is de lening aflossingsvrij. Geldnemer is te allen tijde bevoegd om tussentijds boetevrij af te lossen.

Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	31 december 2015 €	31 december 2014 €
Rabobank spaardeposito, inleg 12 maart 2008	3.000.000	3.000.000
Rabobank spaardeposito, inleg 7 november 2008	1.350.000	1.350.000
	4.350.000	4.350.000

Beide spaardeposito's hebben een looptijd tot 6 december 2017. Deze datum is tevens de vervaldatum van de langlopende leningen o/g bij de BNG Bank. Het rentepercentage is vast en bedraagt respectievelijk 4,6% en 4,65%. De rentebate bedraagt in het boekjaar € 200.775.

Vlottende activa

Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	31 december 2015 €	31 december 2014 €
Ferm Werk N.V.	567.714	235.241

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	31 december 2015 €	31 december 2014 €
Totaal	201.956	29

Per 1 januari 2014 is het schatkistbankieren ingevoerd (geregeld in de wet Fido). Dat betekent dat decentrale overheden tijdelijk overtollig geld bij het ministerie van Financiën moeten parkeren.

Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen mag een bepaald bedrag buiten de schatkist worden aangehouden. Dit zogenoemde drempelbedrag geldt gemiddeld over een kwartaal en bedraagt voor Ferm Werk in 2015 € 250.000.

De tabel op de volgende pagina laat zien hoe het gebruik van het drempelbedrag is per kwartaal.

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	88	100	160	610
Ruimte onder het drempelbedrag	162	150	90	-
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	360

Vorderingen op openbare lichamen	31 december 2015 €	31 december 2014 €
Factuur bevoorschotting 2015 Bodegraven-Reeuwijk	471.939	
Afrekening gemeentelijke bijdrage 2015	<u>-78.756</u>	
	393.183	
Rijksbijdrage BBZ	239.252	
Rijksbijdrage PW	<u>57.579</u>	
Deelnemende gemeenten	690.014	2.102.489
Sectorgelden Midden-Utrecht	19.800	-
Overige vorderingen op openbare lichamen	<u>18.660</u>	<u>32.756</u>
	<u>728.474</u>	<u>2.135.245</u>

Voor een toelichting op de afrekening gemeentelijke bijdrage 2015 van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk wordt verwezen naar pagina 30 van de jaarrekening.

Een nadere specificatie van de vordering op de deelnemende gemeenten inzake de Rijksbijdrage volgt onderstaand:

	totaal ultimo 2015 €	gemeente Woerden €	gemeente B'graven-R'wijk €	gemeente Montfoort €	gemeente Oudewater €
Rijksbijdrage BBZ					
. aanvullende uitkering 2014	43.465	15.122	20.312	4.497	3.534
. aanvullende uitkering 2015	22.575	10.782	10.082	1.711	-
. declaratieregeling 2015	<u>173.212</u>	<u>53.131</u>	<u>108.926</u>	<u>7.823</u>	<u>3.332</u>
	239.252	79.035	139.320	14.031	6.866
Rijksbijdrage PW					
. vangnetregeling 2015	<u>57.579</u>		<u>57.579</u>		
	<u>296.831</u>	<u>79.035</u>	<u>196.899</u>	<u>14.031</u>	<u>6.866</u>

Overige vorderingen	31 december 2015 €	31 december 2014 €
Vorderingen op debiteuren Bijstandverlening	1.494.800	1.611.700
Verstreckte voorschotten	<u>23.009</u>	<u>35.934</u>
	1.517.809	1.647.634
Rente spaardeposito's	120.994	120.994
Overige vorderingen	<u>6.336</u>	<u>7.038</u>
	<u>1.645.139</u>	<u>1.775.666</u>

Op de volgende pagina staat een specificatie van de vorderingen op debiteuren Bijstandverlening per gemeente.

<u>Vorderingen op debiteuren</u>	totaal	gemeente	gemeente	gemeente	gemeente
<u>Bijstandverlening</u>		Woerden	B'graven-R'wijk	Montfoort	Oudewater
	€	€	€	€	€
Nominale vordering	3.702.729	2.149.403	1.222.724	163.859	166.743
Af: voorziening	-2.207.929	-1.416.403	-627.324	-98.559	-65.643
Vordering op 31-12-2015	<u>1.494.800</u>	<u>733.000</u>	<u>595.400</u>	<u>65.300</u>	<u>101.100</u>
Hiervan verschuldigd aan het Rijk zie creditzijde balans	414.200	152.800	250.600	10.800	-

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit banktegoeden; deze staan ter vrije beschikking van de rechtspersoon.

Overlopende activa	31 december 2015 €	31 december 2014 €
Fiets- privé project	31.019	43.404
Voorschotten / nog te verrekenen met personeel	-	8.950
Vooruitbetaalde kosten	-	5.208
	<u>31.019</u>	<u>57.562</u>

Eigen vermogen	31 december 2015 €	31 december 2014 €
Algemene reserve	<u>74.603</u>	<u>74.603</u>

De algemene reserve is gevormd bij de overname van activiteiten van de gemeentelijke stichting Milieukompas en bedraagt vanaf 2001 ongewijzigd € 74.603.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Leningen o/g binnenlandse banken	31 december 2015 €	31 december 2014 €
Stand per 31 december	<u>6.501.000</u>	<u>6.501.000</u>

Per ultimo jaar bestaat de stand van de leningen o/g uit drie vaste geldleningen van de BNG Bank, ieder groot € 2.167.000, opgenomen op 6 december van de drie opeenvolgende jaren 2005, 2006 en 2007.

De leningen dienen op 6 december 2017 in één termijn te worden afgelost. De verschuldigde rente over de leningen bedraagt respectievelijk 3,61%, 3,77% en 3,92%.

De totale rentelast met betrekking tot de BNG leningen bedraagt in het boekjaar € 244.872.

Flottende passiva

	31 december 2015 €	31 december 2014 €
Schulden aan openbare lichamen		
Deelnemende gemeenten	1.663.115	1.690.901
Overige gemeenten	78.605	-
Het Rijk inzake debiteuren	414.200	468.100
	<u>2.155.920</u>	<u>2.159.001</u>

Een specificatie van de schulden aan de deelnemende gemeenten volgt onderstaand:

	totaal ultimo 2015 €	gemeente Woerden €	gemeente B'graven-R'wijk €	gemeente Montfoort €	gemeente Oudewater €
Deelnemende gemeenten					
Afrek. Rijksbudget WSW					
. onderrealisatie 2013	109.309	22.317	43.171	25.478	18.343
. onderrealisatie 2014	68.086	23.521	1.126	24.331	19.108
	<u>177.395</u>	<u>45.838</u>	<u>44.297</u>	<u>49.809</u>	<u>37.451</u>
Afrek. gemeentelijke bijdrage					
. afrekening 2015	416.480	228.409		110.134	77.937
. facturen bevoorschotting	61.764	169.773		-47.283	-60.726
	<u>478.244</u>	<u>398.182</u>		<u>62.851</u>	<u>17.211</u>
Overname saldo debiteuren ontstaan voor 2014	1.007.476	504.700	374.276	41.800	86.700
	<u>1.663.115</u>	<u>948.720</u>	<u>418.573</u>	<u>154.460</u>	<u>141.362</u>

Zie voor een specificatie van de afrekening gemeentelijke bijdrage 2015 pagina 30 van de jaarrekening.

	31 december 2015 €	31 december 2014 €
Overige schulden		
Omzetbelasting	287.198	890.214
Loonheffing	328.882	402.292
Uitkeringen PW en Bijzondere bijstand	95.001	299.399
Crediteuren	41.944	66.781
Overige schulden	140.511	160.048
	<u>893.536</u>	<u>1.818.734</u>

De schuld omzetbelasting ultimo 2014 was inclusief de af te dragen BTW over de jaarbedragen van de bevoorschotting door de gemeenten.

	31 december 2015 €	31 december 2014 €
Overlopende passiva		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	<u>20.410</u>	<u>20.332</u>

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Kredietfaciliteit

GR Ferm Werk heeft een kredietfaciliteit in rekening-courant bij de BNG Bank ter hoogte van maximaal € 2.132.000. Per balansdatum wordt hiervan € 46.250 benut.

Garantstellingen

GR Ferm Werk is hoofdelijk medeschuldenaar voor het krediet in rekening-courant bij de Rabobank op naam van Ferm Werk N.V. De kredietlimiet bedraagt € 750.000. Per balansdatum wordt de kredietfaciliteit niet benut.

Fiscale eenheid voor de omzetbelasting

De fiscale eenheid voor de omzetbelasting bestaat uit de volgende rechtspersonen: Ferm Werk N.V., Bruca B.V., Stichting Facilitaire Dienstverlening en GR Ferm Werk.

Op grond hiervan is GR Ferm Werk mede hoofdelijk aansprakelijk voor de eventueel hieruit voortvloeiende verplichtingen.

Jaarlijks terugkerende, arbeidskosten gerelateerde, verplichtingen van een vergelijkbaar volume

Per ultimo 2015 bedroeg de schuld uit hoofde van vakantiegeld en –dagen € 946.000
(2014: € 971.000.)

Toelichting op het overzicht van baten en lasten over 2015

Programma WSW

Baten en lasten	Realisatie 2015 €	Gewijzigd 2015 €	Begroting 2015 €
Grote geldstroom	9.839.949	9.845.000	10.060.000
Kleine geldstroom	375.593	537.000	494.000
	<u>10.215.542</u>	<u>10.382.000</u>	<u>10.554.000</u>

Baten grote geldstroom	Realisatie 2015 €	Gewijzigd 2015 €	Begroting 2015 €
Rijkssubsidie Wsw	9.492.807	9.493.000	9.556.000
Doorbetaling naar andere uitvoerders	-1.085.663	-1.110.000	-1.156.000
Doorbetaling van andere uitvoerders	609.103	606.000	616.000
	<u>9.016.247</u>	<u>8.989.000</u>	<u>9.016.000</u>
Bonus begeleid werken	40.920	-	-
	<u>9.057.167</u>	<u>8.989.000</u>	<u>9.016.000</u>
Gemeentelijke bijdrage	782.783	856.000	1.044.000
	<u>9.839.949</u>	<u>9.845.000</u>	<u>10.060.000</u>

Met ingang van 2015 is sprake van een gewijzigde financiering door het Rijk. Het budget wordt vastgesteld op basis van de realisatie in het jaar t-1, waarbij rekening wordt gehouden met de blijfkans in het jaar t (de kans dat het zittende bestand na een jaar nog een dienstverband heeft). De rijkssubsidie over 2015 is in september definitief vastgesteld.

Medio november 2015 is door het Rijk de bonus begeleid werken toegekend. De bonus bedraagt € 3.000 per SE en is gebaseerd op het aantal in 2013 gerealiseerde plekken begeleid werken.

<u>Aantal SE Wsw</u>	Realisatie 2015	Gewijzigd 2015	Begroting 2015
Deelnemende gemeenten	322,7	322,8	327,4
Buiten gemeenten	23,8	23,7	23,7
Totaal realisatie (gemiddeld)	<u>346,5</u>	<u>346,5</u>	<u>351,1</u>

Lasten grote geldstroom	Realisatie 2015 €	Gewijzigd 2015 €	Begroting 2015 €
Personeelskosten	9.762.830	9.767.000	9.982.000
Kosten begeleid werken	77.119	78.000	78.000
	<u>9.839.949</u>	<u>9.845.000</u>	<u>10.060.000</u>

De kosten begeleid werken betreffen de betaalde loonkostensubsidies aan werkgevers. Het aantal begeleid werken plekken bedroeg 13,3 SE.

Het aantal medewerkers Wsw met een dienstverband bij Ferm Werk bedroeg 326,4 FTE (2014: 334,5 FTE). Een specificatie van de personeelskosten volgt op de volgende pagina.

<u>Personeelskosten</u>	Realisatie 2015 €	Gewijzigd 2015 €	Begroting 2015 €
Loonkosten Wsw medewerkers	7.523.482	7.536.000	7.588.000
Werkgeversheffing ZVW	499.080	497.000	567.000
Sociale lasten	801.666	796.000	845.000
Pensioenpremies	780.349	782.000	794.000
Ontvangen uitkering UWV	-12.888	-14.000	-
Totaal sociale lasten	<u>2.068.207</u>	<u>2.061.000</u>	<u>2.206.000</u>
Reiskosten	130.741	140.000	148.000
Overige personeelskosten	40.400	30.000	40.000
	<u>9.762.830</u>	<u>9.767.000</u>	<u>9.982.000</u>

De personeelskosten per Fte kwamen uit op € 29.915 (2014: € 29.558).

Programma Bijstandverlening

Baten en lasten	Realisatie 2015 €	Gewijzigd 2015 €	Begroting 2015 €
Grote geldstroom	14.582.056	14.750.000	14.602.000
Kleine geldstroom	3.313.660	3.243.000	2.704.000
	<u>17.895.716</u>	<u>17.993.000</u>	<u>17.306.000</u>

Baten grote geldstroom	Realisatie 2015 €	Gewijzigd 2015 €	Begroting 2015 €
BUIG	12.626.910	12.526.000	12.332.000
BBZ	227.593	414.000	414.000
Gemeentelijke bijdrage inkomens- ondersteuning	1.728.923	1.810.000	1.856.000
	<u>14.583.426</u>	<u>14.750.000</u>	<u>14.602.000</u>
Gemeentelijke bijdrage bijstand- verlening algemeen	-1.370	-	-
	<u>14.582.056</u>	<u>14.750.000</u>	<u>14.602.000</u>

Baten BUIG	Realisatie 2015 €	Gewijzigd 2015 €	Begroting 2015 €
Rijksbijdrage BUIG	12.192.707	12.110.000	11.861.000
Idem, uitkering vangnetregeling	57.579	53.000	-
	<u>12.250.286</u>	<u>12.163.000</u>	<u>11.861.000</u>
Gemeentelijke bijdrage	376.624	363.000	471.000
	<u>12.626.910</u>	<u>12.526.000</u>	<u>12.332.000</u>

Het aantal verstrekte uitkeringen beliep in 2015 gemiddeld 919 (2014: 896).

Baten BBZ	Realisatie 2015 €	Gewijzigd 2015 €	Begroting 2015 €
Rijksbijdrage BBZ	18.916	19.000	18.000
Idem, aanvullende uitkering	22.575	-	-
	<u>41.491</u>	<u>19.000</u>	<u>18.000</u>
BBZ declaratieregeling	173.212	319.000	320.000
Gemeentelijke bijdrage	12.890	76.000	76.000
	<u>227.593</u>	<u>414.000</u>	<u>414.000</u>

De gewijzigde begroting 2015 van de BBZ was afgeleid van de realisatie in 2014. Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de omvang van de declarabele bestedingen BBZ in 2015 sterk is afgenomen t.o.v. 2014. In 2014 bedroeg de bate uit hoofde van de declaratieregeling € 308.000.

Lasten grote geldstroom	Realisatie 2015 €	Gewijzigd 2015 €	Begroting 2015 €
BUIG	12.626.910	12.526.000	12.332.000
BBZ	227.593	414.000	414.000
Uitkeringen bijzonder bijstand en declaratieregeling	1.728.923	1.810.000	1.856.000
	<hr/> 14.583.426	<hr/> 14.750.000	<hr/> 14.602.000
Bijstandverlening algemeen	-1.370	-	-
	<hr/> 14.582.056	<hr/> 14.750.000	<hr/> 14.602.000

De lasten BUIG en BBZ komen overeen met de SiSa verantwoording van de regelingen G2B en G3B (zie bijlagen bij de jaarrekening). Bovenstaande bedragen zijn inclusief terugontvangsten. Voor een nadere uitsplitsing wordt verwezen naar de SiSa verantwoording.

Programma Participatie

Baten en lasten	Realisatie 2015 €	Gewijzigd 2015 €	Begroting 2015 €
Grote geldstroom	219.584	285.000	497.000
Kleine geldstroom	2.033.696	2.120.000	2.237.000
	<u>2.253.280</u>	<u>2.405.000</u>	<u>2.734.000</u>

Baten grote geldstroom	Realisatie 2015 €	Gewijzigd 2015 €	Begroting 2015 €
Gem bijdrage detachingsbanen	9.871	10.000	22.000
Gem bijdrage beschut werken	-	-	3.000
Gem bijdrage overige kosten			
Participatie	209.713	275.000	270.000
Loonkostensubsidie garantiebannen	-	-	142.000
Loonkostensubsidie beschut werken	-	-	8.000
Inleenvergoeding detachingsbanen	-	-	52.000
	<u>219.584</u>	<u>285.000</u>	<u>497.000</u>

Lasten grote geldstroom	Realisatie 2015 €	Gewijzigd 2015 €	Begroting 2015 €
Loonkostensubsidie garantiebannen	-	-	142.000
Loonkosten detachingsbanen	9.871	10.000	74.000
Loonkosten beschut werken	-	-	11.000
Overige kosten Participatie	209.713	275.000	270.000
	<u>219.584</u>	<u>285.000</u>	<u>497.000</u>

De loonkostensubsidie garantiebannen bedroeg in 2015 € 588 en is verantwoord onder de lasten van de grote geldstroom Bijstandverlening (zie SiSa verantwoording regeling G2B).

Overzicht incidentele baten en lasten

Onderstaand volgt een recapitulatie per programma en een vergelijking met de begroting.

Incidentele baten en lasten (kleine geldstroom)	Realisatie	Gewijzigd	Begroting
	2015	2015	2015
	€	€	€
Programma WSW	255.713	275.000	100.000
Programma Bijstandverlening	505.045	634.000	100.000
Programma Participatie	63.082	66.000	-
	<u>823.840</u>	<u>975.000</u>	<u>200.000</u>

Kleine geldstroom

Baten kleine geldstroom	Realisatie 2015 €	Gewijzigd 2015 €	Begroting 2015 €
Gemeentelijke bijdrage	5.722.949	5.900.000	5.434.000

De baten en het totaal van de lasten kleine geldstroom worden verdeeld over de programma's Wsw, Bijstandverlening en Participatie. De verdeelsleutels staan op pagina 28 weergegeven.

Lasten kleine geldstroom	Realisatie 2015 €	Gewijzigd 2015 €	Begroting 2015 €
Lasten kleine geldstroom	5.772.342	5.946.000	5.480.000
Saldo van financiële baten minus lasten	-49.393	-46.000	-46.000
Totaal lasten kleine geldstroom	5.722.949	5.900.000	5.434.000

Lasten kleine geldstroom exclusief saldo van financiële baten minus lasten	Realisatie 2015 €	Gewijzigd 2015 €	Begroting 2015 €
Personeelskosten	2.566.635	2.583.000	2.792.000
Bijdrage basisdienstverlening Ferm Werk N.V.	2.873.874	3.023.000	2.372.000
Kosten uitvoering BBZ	110.313	125.000	121.000
Kosten sociale recherche	115.936	115.000	90.000
Kosten bezwaarschriftencommissie	55.800	63.000	63.000
Proces- en griffiekosten	34.448	20.000	25.000
Kosten cliëntenraad	6.390	15.000	15.000
Diverse baten en lasten	8.946	2.000	2.000
	5.772.342	5.946.000	5.480.000

<u>Personeelskosten</u>	Realisatie 2015 €	Gewijzigd 2015 €	Begroting 2015 €
Loonkosten	2.065.387	2.075.000	2.111.000
Werkgeversheffing ZVW	138.006	133.000	148.000
Sociale lasten	140.493	145.000	175.000
Pensioenpremies	264.543	265.000	312.000
Uitkering zwangerschaps- en bevallingsverlof	-20.960	-10.000	-
Totaal sociale lasten	522.082	533.000	635.000
Premiekorting oudere werknemers	-6.222	-	-
Overige personeelskosten	49.223	56.000	46.000
	2.630.470	2.664.000	2.792.000
Doorbelasting personeelskosten naar aanvullende dienstverlening	-63.835	-81.000	-
	2.566.635	2.583.000	2.792.000

In 2015 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers 42,3 FTE (2014: 41 Fte).

Saldo van financiële baten / lasten	Realisatie 2015 €	Gewijzigd 2015 €	Begroting 2015 €
Rente spaarrekeningen	200.775	201.000	201.000
Rente lening u/g Ferm Werk N.V.	96.829	97.000	97.000
	<hr/> 297.604	<hr/> 298.000	<hr/> 298.000
Rente leningen o/g	-244.871	-245.000	-245.000
Overige rentelasten	-3.340	-7.000	-7.000
	<hr/> 49.393	<hr/> 46.000	<hr/> 46.000

Overzicht aanwending van het bedrag voor onvoorzien

Niet van toepassing.

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Niet van toepassing.

Verdeelsleutels kosten kleine geldstroom

In de vergadering van 31 maart 2016 heeft het Algemeen Bestuur van Ferm Werk zich expliciet akkoord verklaard met onderstaande verdeelsleutels.

Wsw	aantal productieve fte Wsw	procentuele verdeling
Gemeente Woerden	236	73%
Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	47	15%
Gemeente Montfoort	19	6%
Gemeente Oudewater	20	6%
	<u>321</u>	100%

Bijstandverlening	aantal bestand PW gemiddeld	aantal aanvragen LO instroom BUIG	aantal aanvragen bijz.bijstand	aantal bezwaar/beroep bij cie	aantal aanvragen BBZ
Gemeente Woerden	506	212	1.451	62	36
Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	238	123	420	18	20
Gemeente Montfoort	97	39	200	11	8
Gemeente Oudewater	78	28	183	9	3
	<u>919</u>	<u>402</u>	<u>2.254</u>	<u>100</u>	<u>67</u>
procentuele verdeling:					
Gemeente Woerden	55%	53%	64%	62%	54%
Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	26%	31%	19%	18%	30%
Gemeente Montfoort	11%	10%	9%	11%	12%
Gemeente Oudewater	8%	7%	8%	9%	4%
	<u>100%</u>	<u>100%</u>	<u>100%</u>	<u>100%</u>	<u>100%</u>

Participatie (excl. cafetaria-producten)	aantal bestand PW gemiddeld	procentuele verdeling
Gemeente Woerden	506	55%
Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	238	26%
Gemeente Montfoort	97	11%
Gemeente Oudewater	78	8%
	<u>919</u>	100%

Aanvullende dienstverlening

Baten en lasten	Realisatie 2015 €	Gewijzigd 2015 €	Begroting 2015 €
Grote geldstroom	20.878	25.000	25.000
Kleine geldstroom	215.604	256.000	241.000
	<u>236.482</u>	<u>281.000</u>	<u>266.000</u>

Baten grote geldstroom

Dit betreft de gemeentelijke bijdrage van de gemeente Woerden.

Lasten grote geldstroom

De lasten grote geldstroom betreffen de ten behoeve van de gemeente Woerden verstrekte loon-kostensubsidies in het kader van de regeling WIW.

Baten kleine geldstroom	Realisatie 2015 €	Gewijzigd 2015 €	Begroting 2015 €
Gem. bijdrage Woerden	94.814	46.000	36.000
Gem. bijdrage Bodegraven-Reeuwijk	40.226	117.000	115.000
Gem. bijdrage Montfoort	42.117	52.000	52.000
Gem. bijdrage Oudewater	38.447	41.000	38.000
	<u>215.604</u>	<u>256.000</u>	<u>241.000</u>

De verdeling per gemeente van de kosten van de aanvullende dienstverlening is anders dan de begroting, omdat in het bestuur besloten is tot een onderlinge kostenverrekening inzake 2013.

Lasten kleine geldstroom	Realisatie 2015 €	Gewijzigd 2015 €	Begroting 2015 €
Inhuur schuldhelpverlening	142.547	160.000	176.000
Doorbelaste personeelskosten vanuit basisdienstverlening	63.835	81.000	65.000
Overige kosten aanvullende dienstverlening	9.222	15.000	-
	<u>215.604</u>	<u>256.000</u>	<u>241.000</u>

Afrekening bevoorschotting gemeentelijke bijdrage 2015

	Gemeente Woerden			Gemeente Bodegraven-Reeuwijk			Gemeente Montfoort			Gemeente Oudewater		
	realisatie 2015	gewijzigde begroting 2015	afrekening 2015	realisatie 2015	gewijzigde begroting 2015	afrekening 2015	realisatie 2015	gewijzigde begroting 2015	afrekening 2015	realisatie 2015	gewijzigde begroting 2015	afrekening 2015
BASISDIENSTVERLENING												
Bijstandverlening												
Grote geldstroom												
Gemeentelijke bijdrage BUIG	213.321	136.865	-76.456	210.085	204.541	-5.544	39.082	51.105	12.023	-85.864	-29.003	56.861
Uitgaven inkv Bbz 2004	12.392	21.438	9.046	-3.044	36.621	39.665	3.290	6.919	3.629	252	10.631	10.379
Inkomensondersteuning	1.067.265	1.130.000	62.735	292.134	280.000	-12.134	186.357	225.000	38.643	183.167	175.000	-8.167
Bijstandverlening algemeen	-4.291	-	4.291	12.671	-	-12.671	-8.961	-	8.961	-789	-	789
Kleine geldstroom	1.288.687	1.288.303	-384	511.846	521.162	9.316	219.768	283.024	63.256	96.766	156.628	59.862
Gemeentelijke bijdrage	1.915.056	1.931.100	16.044	822.765	731.700	-91.065	319.031	332.900	13.869	256.809	247.500	-9.309
	3.203.743	3.219.403	15.660	1.334.611	1.252.862	-81.749	538.799	615.924	77.125	353.575	404.128	50.553
Wsw												
Grote geldstroom												
Gemeentelijke bijdrage Wsw	734.120	766.704	32.584	34.479	67.216	32.737	-2.510	5.223	7.733	16.693	19.440	2.747
Kleine geldstroom	275.784	394.438	118.654	54.782	78.394	23.612	21.746	31.427	9.681	23.281	33.241	9.960
Gemeentelijke bijdrage	1.009.904	1.161.142	151.238	89.261	145.610	56.349	19.236	36.650	17.414	39.974	52.681	12.707
Participatie												
Grote geldstroom												
Clïëntkosten participatie	90.244	145.000	54.756	68.347	75.000	6.653	29.006	30.000	994	22.116	25.000	2.884
Detabanen	-	-	-	-	-	-	9.871	10.000	129	-	-	-
Kleine geldstroom	1.087.518	1.139.465	51.947	550.175	570.404	20.229	221.757	226.146	4.389	174.245	183.685	9.440
Gemeentelijke bijdrage	1.177.762	1.284.465	106.703	618.522	645.404	26.882	260.634	266.146	5.512	196.361	208.685	12.324
AANVULLENDE DIENSTVERLENING												
Loonkostensubsidie WIW	20.878	25.000	4.122	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Idem, inzake uitv regeling WIW	8.280	6.600	-1.680	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Schuldhelpverlening	-	-	-	101.773	99.000	-2.773	32.204	44.000	11.796	22.825	33.000	10.175
Huisvesting statushouders	17.500	28.900	11.400	16.100	15.500	-600	2.800	8.200	5.400	4.900	5.800	900
Overige kosten	11.179	10.000	-1.179	870	3.000	2.130	-3.218	-	3.218	391	2.000	1.609
Verrekening autom.kosten 2013	57.855	-	-57.855	-78.517	-	78.517	10.331	-	-10.331	10.331	-	-10.331
	115.692	70.500	-45.192	40.226	117.500	77.274	42.117	52.200	10.083	38.447	40.800	2.353
Totaal	5.507.101	5.735.510	228.409	2.082.620	2.161.376	78.756	860.786	970.920	110.134	628.357	706.294	77.937
Bevoorschotting rijksbijdrage												
		<u>bevoorschot</u>			<u>bevoorschot</u>			<u>bevoorschot</u>			<u>bevoorschot</u>	
Rijksbudget BUIG		6.783.489			3.050.109			1.256.120			1.102.989	
Rijksbudget Wsw		6.219.636			2.148.088			555.070			570.013	
Bonus begeleid werken Wsw		43.320			6.000			-			3.000	
Rijksbudget BBZ 2004		3.664			13.761			83			1.408	
Totaal bevoorschotting		18.785.619			7.379.334			2.782.193			2.383.704	

De bevoorschotting van de rijksbijdrage vindt plaats op basis van de door het Rijk vastgestelde budgetten.

Toelichting op de jaarrekening: wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Naam	Functie	Duur functie	Omvang dienstverband	Beloning	Door werkgever betaalde SV-premies	Belastbare kostenvergoedingen	Voorzieningen betaalbaar op termijn	Beëindigings-uitkeringen	Jaar beëindiging	Motivering
Y. Koster-Dreese	Lid AB en DB voorzitter	Gehele jaar	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
M.G. Kromwijk	Lid AB en DB	Gehele jaar	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
J.L.M. Vlaar	Lid AB en DB	Gehele jaar	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
A.M. de Regt	Lid AB en DB	Gehele jaar	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
S. van Hameren	Lid AB	Gehele jaar	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
R. Smits	Lid AB	Gehele jaar	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
A.Everts	Lid AB	Gehele jaar	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
I.W.J.K.N. Korte B.F. Drost M.L. Wilke	Directeur Directeur Directeur a.i.	Tot 1-6 Gehele jaar Van 6-2 tot 1-12	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	1)

- 1) De directie is in dienst bij Stichting Facilitaire Dienstverlening of Ferm Werk N.V. en verricht om niet werkzaamheden voor Ferm Werk (de GR). De directeur a.i. werd ingehuurd door Ferm Werk N.V. en verrichte eveneens om niet werkzaamheden voor de GR. De bijdrage vanuit de GR aan Ferm Werk N.V. betreft een doorberekening van resultaat en niet specifiek een bedrag voor directievoering.

SiSa bijlage: G2B BUIG verantwoording 2015

Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ
	Deel openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Deel openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Deel openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Deel openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Deel openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2B / 01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2B / 02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2B / 03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2B / 04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2B / 05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2B / 06</i>
60335 Montfoort	€ 1.245.448	€ 10.648	€ 49.052	€ 473	€ 0
60589 Oudewater	€ 922.050	€ 9.015	€ 75.439	€ 397	€ 15.707
60632 Woerden	€ 6.100.167	€ 128.964	€ 696.886	€ 12.211	€ 25.887
61901 Bodegraven-Reeuwijk	€ 2.884.956	€ 39.703	€ 370.529	€ 4.505	€ 52.435
Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B / 01	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	
In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Deel openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Deel openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Deel openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Deel openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	
<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2B / 07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2B / 08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2B / 09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2B / 10</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2B / 11</i>	
60335 Montfoort	€ 0	€ 11.566	€ 331	€ 0	
60589 Oudewater	€ 0	€ 13.742	€ 400	€ 0	
60632 Woerden	€ 0	€ 329.509	€ 14.464	€ 0	
61901 Bodegraven-Reeuwijk	€ 0	€ 64.364	€ 10.304	€ 0	
Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B / 01	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet			
In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)	Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)			
<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G3B / 12</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2B / 13</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2B / 14</i>			
60335 Montfoort	€ 588	€ 0			
60589 Oudewater	€ 0	€ 0			
60632 Woerden	€ 0	€ 0			
61901 Bodegraven-Reeuwijk	€ 0	€ 0			

SiSa bijlage: G3B BBZ 2004 verantwoording 2015

Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3B / 01</i>	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 02</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 03</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 04</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 05</i>	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 06</i>
60335 Montfoort	€ 11.300	€ 0	€ 0	€ 1.063	€ 2.670
60589 Oudewater	€ 4.992	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
60632 Woerden	€ 102.797	€ 26.600	€ 23.336	€ 35.141	€ 9.049
61901 Bodegraven-Reeuwijk	€ 52.130	€ 112.000	€ 5.888	€ 63.187	€ 34.670
Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3B / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3B / 07</i>	Besteding (jaar T) Bob <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 08</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 09</i>	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 10</i>		
60335 Montfoort	€ 0	€ 0	€ 0		
60589 Oudewater	€ 0	€ 0	€ 0		
60632 Woerden	€ 0	€ 0	€ 0		
61901 Bodegraven-Reeuwijk	€ 0	€ 0	€ 0		

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen controleverklaring.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Ferm Werk

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de, in de jaarstukken op de pagina's 11 tot en met 34 opgenomen, jaarrekening 2015 van de gemeenschappelijke regeling Ferm Werk te Woerden gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2015 met de toelichtingen, waarin opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Ferm Werk is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol d.d. 18 december 2008 en het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van gemeenschappelijke regeling

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De financiële rechtmatigheidscriteria zijn met het normenkader ter kennisgeving aangeboden aan het algemeen bestuur op 17 december 2015 en de operationalisering van het normenkader voor rechtmatigheid in de beheersorganisatie van de gemeenschappelijke regeling.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door het algemeen bestuur vastgesteld bij besluit van 17 december 2015. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

[Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling de gemeenschappelijke regeling Ferm Werk een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2015 als van de activa en passiva per 31 december 2015 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, van de gemeenschappelijke regeling.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Amsterdam, 22 juni 2016

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. M.E. Dubbelman RA

Geconsolideerde balans per 31 december 2015 van Ferm Werk N.V.

(Na verwerking resultaatbestemming)

	31 DECEMBER 2015 €	31 DECEMBER 2014 €
Activa		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	102.329	164.431
Materiële vaste activa	1.513.199	1.633.657
Financiële vaste activa	21.447	32.845
Vlottende activa		
Vorraden	68.267	58.061
Vorderingen	1.498.741	1.123.910
Liquide middelen	386.770	381.854
Totaal	3.590.753	3.394.758
	31 DECEMBER 2014 €	31 DECEMBER 2014 €
Passiva		
Eigen vermogen		
Groepsvermogen	5.842	5.842
Voorzieningen	-	-
Langlopende schulden	2.151.766	2.151.766
Kortlopende schulden	1.433.145	1.237.150
Totaal	3.590.753	3.394.758

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Algemeen

Ferm Werk N.V. is statutair gevestigd te Woerden en ingeschreven bij het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 30133389.

Activiteiten

De voornaamste activiteiten van Ferm Werk N.V. en haar groepsmaatschappijen zijn gericht op het bieden van aangepast werk aan degenen die in dienst zijn van Openbaar lichaam Ferm Werk, alsmede in het kader van de uitvoering van andere regelingen.

Groepsverhoudingen

Een overzicht van de gegevens vereist op grond van de artikelen 379 en 414 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek luidt als volgt:

Naam	Vestigingsplaats	Aandeel in geplaatst kapitaal
Geconsolideerde maatschappijen		
Bruca B.V.	Woerden	100%
Kringloop Midden Holland B.V.	Amersfoort	100%
Stichting Facilitaire Dienstverlening	Woerden	
Stichting De Wissel	Woerden	

Het adres van Bruca B.V., Stichting Facilitaire Dienstverlening en Stichting De Wissel is: Carrosserieweg 1, 3445 BC Woerden. Het adres van Kringloop Midden Holland B.V. is: Utrechthaven 5, 3433 PN Nieuwegein.

Voor de Stichtingen die worden meegeconsolideerd wordt het eigen vermogen direct bij het vermogen van Ferm Werk N.V. opgeteld.

Verbonden partijen

Verbonden partij van Ferm Werk N.V. is Openbaar lichaam Ferm Werk, 100% aandeelhouder van Ferm Werk N.V.

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Ferm Werk N.V. zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Ferm Werk N.V.

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties.

De resultaten van nieuw verworven groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie meegenomen rechtspersonen en vennootschappen worden geconsolideerd vanaf de overnamedatum.

Op die datum worden de activa, voorzieningen en schulden gewaardeerd tegen de reële waarden. De resultaten van afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie verwerkt tot het tijdstip waarop de groepsband wordt verbroken.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

De jaarrekening is opgesteld volgens Titel 9 Boek 2 BW.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Pensioenen

Overeenkomstig de herziene richtlijnen in RJ 271.3 waardeert de vennootschap met ingang van 2010 de (Nederlandse) pensioenverplichtingen volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering' zoals nader uiteengezet onder de grondslagen voor de waardering van de voorzieningen.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

(Im)materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Financiële vaste activa

De niet-geconsolideerde deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van Ferm Werk N.V. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd.

Wanneer de vennootschap geheel of ten dele instaat voor schulden van de desbetreffende deelneming, wordt een voorziening gevormd, primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het resterende aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de vennootschap ten behoeve van deze deelnemingen.

De vorderingen op en leningen aan deelnemingen alsmede de overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Vorraden

Vorraden grond- en hulpstoffen en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Vorraden gereed product worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs.

De vervaardigingsprijs omvat het directe materiaalverbruik, de directe loon- en machinekosten en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend; hierbij wordt gebruik gemaakt van vaste verrekenprijzen. Indien noodzakelijk worden voorzieningen getroffen voor incurantheid.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Onder de liquide middelen worden opgenomen de kasmiddelen, de tegoeden op bankrekeningen, alsmede de wissels en cheques. Deposito's en dergelijke worden ook onder de liquide middelen opgenomen, indien zij in feite, zij het eventueel met opoffering van rentebaten, ter onmiddellijke beschikking staan.

Voorzieningen

De pensioenen van de medewerkers die in dienst zijn van Stichting facilitaire dienstverlening zijn ondergebracht bij een verzekeringsmaatschappij. Voor de WIW medewerkers, in dienst van Stichting De Wissel, zijn de pensioenen ondergebracht bij de Stichting Pensioenfonds WIW.

De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder in het verslagjaar te betalen premie als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Langlopende schulden

Opgenomen rentedragende leningen en schulden worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Netto-omzet

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar geleverde goederen en verleende diensten onder aftrek van kortingen en de over de omzet geheven belastingen. Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend. Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Aandeel in het resultaat van niet-geconsolideerde ondernemingen

Als resultaat van deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid, wordt opgenomen het aan de vennootschap toekomende aandeel in het resultaat van deze deelnemingen. Dit resultaat wordt bepaald op basis van de bij Ferm Werk N.V. geldende grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

Belastingen

Op grond van artikel 2, zevende lid Wet VPB is Ferm Werk N.V. niet onderworpen aan de vennootschapsbelasting. Tevens is Ferm Werk N.V. vrijgesteld van de vennootschapsbelasting op grond van artikel 5, eerste lid, onderdeel c, ten derde VPB juncto artikel 4 Uitvoeringsbesluit vennootschapsbelasting 1971.

Bovenstaande is eveneens van toepassing op de Stichting Facilitaire Dienstverlening.

Voor Kringloop Midden Holland B.V. is met ingang van 2012 de vrijstelling voor het doen van aangifte vennootschapsbelasting komen te vervallen. Echter op grond van artikel 9a Wet VPB komt Kringloop Midden Holland B.V. in aanmerking voor de zogenaamde fondswerversaftrek. Hierdoor zal in de praktijk geen sprake zijn van voor de vennootschapsbelasting belastbare winst.

Buitengewone baten en lasten

Onder buitengewone baten en lasten worden verstaan baten en lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die duidelijk te onderscheiden zijn van de activiteiten in het kader van de gewone bedrijfsuitoefening en derhalve naar verwachting zelden zullen voorkomen.

Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde balans

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa betreffen de investering in software en de bijkomende kosten. De afschrijvingstermijn bedraagt 3 tot 7 jaar.

Materiële vaste activa

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn voor machines en installaties: 10 tot 20% en overige vaste bedrijfsmiddelen: 20% tot 33,33%.

Vorraden

De boekwaarde van voorraden die worden gewaardeerd tegen lagere marktwaarde bedraagt nihil (ultimo 2014: nihil).

Eigen vermogen

Als gevolg van de consolidatie van de stichtingen waarin geen sprake is van een kapitaalbelang dat in de vennootschappelijke jaarrekening gewaardeerd wordt als financieel actief, ontstaat een verschil tussen het groepsvermogen (inclusief de stichtingen) en het vennootschappelijke vermogen (exclusief de stichtingen). De aansluiting is als volgt:

	31 DECEMBER 2015 €	31 DECEMBER 2014 €
Vennootschappelijk vermogen	528	528
St. De Wissel	5.314	5.314
St. Facilitaire dienstverlening	-	-
Groepsvermogen	5.842	5.842

Het ingehouden deel van het resultaat bedraagt nihil.

Langlopende schulden

Van de langlopende schulden heeft € 2.151.766 een resterende looptijd van langer dan 5 jaar. De over deze lening verschuldigde rente bedraagt 4,5% op jaarbasis; vanaf 2016 is de rente bepaald op 2%.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Aangegane huurverplichtingen (en –rechten)

Per 31-12-2015 bedraagt de aangegane huurverplichting (exclusief servicekosten) in totaal € 1.870.000, waarvan € 611.000 vervalt na 1 jaar (na 5 jaar nihil).

Per 31-12-2015 bedraagt het totale recht uit onderverhuur € 137.000, vervallend na 1 jaar.

Aangegane ICT hosting verplichting

Per 31-12-2015 bedraagt de aangegane hosting verplichting in totaal € 686.000, waarvan € 224.000 vervalt na 1 jaar (na 5 jaar nihil).

Garantstelling kredietfaciliteit

Openbaar lichaam Ferm Werk is hoofdelijk medeschuldenaar voor het krediet bij de Rabobank. De kredietlimiet bedraagt € 750.000. Hiervan is per ultimo boekjaar niets benut.

Fiscale eenheid voor de omzetbelasting

De fiscale eenheid voor de omzetbelasting bestaat uit de volgende rechtspersonen: Ferm Werk N.V., Bruca B.V., Stichting Facilitaire Dienstverlening en Openbaar lichaam Ferm Werk. Op grond hiervan is Ferm Werk N.V. mede hoofdelijk aansprakelijk voor de eventueel hieruit voortvloeiende verplichtingen.

Personeelsgegevens

Gedurende het boekjaar waren gemiddeld 62,5 werknemers (fte) in dienst van de geconsolideerde vennootschap (2014: 59,5).